

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobců: **a) D. M.**, bytem K. 1580/38, P. – N., **b) H. M.**, proti žalovanému: **Městský úřad Jilemnice**, odbor životního prostředí, Masarykovo náměstí 82, 514 01 Jilemnice, v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu, **t a k t o :**

- I. **Žaloba se o d m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Ve shora označené věci podali žalobci dne 14. 9. 2016 žalobu na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu dle § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Současně podali návrh na osvobození od soudních poplatků.

Usnesením ze dne 24. 10. 2016, č. j. 30A 100/2016-17, krajský soud reagoval na žádost žalobců o osvobození od soudního poplatku a vyzval je, aby ve stanovené lhůtě předložili soudu vyplněné a podepsané formuláře o osobních, majetkových a výdělkových poměrech. Současně je poučil o tom, že jediným důvodem, pro který mohou být v daném řízení od platby soudního poplatku osvobozeni, je důvod vymezený ve shora citovaném § 36 odst. 3 s. ř. s., tedy pokud soudu doloží, že nemají dostatečné prostředky. Proto jim soud zaslal k vyplnění shora uvedené formuláře, aby tuto skutečnost prokázali. Poučil je rovněž, že nebude-li tato povinnost ve stanovené lhůtě splněna, žádost o osvobození od soudních poplatků bude zamítnuta. Usnesení bylo žalobcům doručeno, nabylo právní moci dne 31. 10. 2016.

Žalobci však této výzvě nevyhověli. Soudu sice zaslali uvedené formuláře částečně vyplněné, nikoliv ovšem podepsané. Nestalo se tak v důsledku opomnění. V průvodním přípisu totiž žalobci výslovně uvedli, že: „ *přikládají předložená prohlášení doplněná obrazy, ale podpisy na tyto formuláře nepřipojují, protože k četnosti zásahů likvidačních povah z okolností existenčně podstatných založených na principu vyšší moci nemohou s jistotou konstatovat, zda uvedli pravdivé nebo zdali nezamítli určité okolnosti, které mohou mít vliv na rozhodování soudu.*“

V reakci na tento postup žalobců předseda senátu usnesením ze dne 8. 11. 2016, č. j. 30A 100/2016-38, žádost žalobců o osvobození od soudních poplatků zamítl.

Důvody byly dva. Za první – žalobci nedoložili nedostatek prostředků na zaplacení vyměřených soudních poplatků (v podrobnostech viz odůvodnění citovaného usnesení). Za druhé - dle krajského soudu nebyla naplněna ani další z podmínek pro osvobození od platby soudního poplatku, konkrétně ta, že podaný návrh na zahájení řízení není zjevně neúspěšný (§ 36 odst. 3 s. ř. s.). K tomu krajský soud v odůvodnění citovaného usnesení uvedl následující:

„Uvedený důvod pro zamítnutí žádosti o přiznání osvobození od soudního poplatku však není důvodem jediným. Jak už krajský soud uvedl shora, jednou z podmínek úspěchu žádosti o osvobození od soudního poplatku je, že podaný návrh na zahájení řízení není zjevně neúspěšný.

Žalobci podali žalobu na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu dle § 82 a násl. s. ř. s. Domáhají se toho, aby soud deklaroval nezákonnost zásahu spočívajícího v odpojení rodinného domu čp. 629 v katastrálním území Horní Rokytnice od veřejného kanalizačního řádu, které měl provést žalovaný dne 13. 3. 2014. V návaznosti na to má krajský soud zakázat žalovanému pokračovat v porušování práv žalobců a přikázat mu, aby ve stanovené lhůtě upustil „od zásahů před nebo během jeho činnosti konané v rámci výkonu veřejné moci a aby v téže lhůtě zaslal stejnopis úředního záznamu osvědčujícího, že se tak stalo“.

Dle § 84 odst. 1 s. ř. s. musí být zásahová žaloba podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu. Nejpozději lze žalobu podat do dvou let od okamžiku, kdy k němu došlo.

S ohledem na obsah žalobních tvrzení a skutečnost, že zásahová žaloba byla doručena krajskému soudu dne 14. 9. 2016, lze dospět k jednoznačnému závěru, že předmětná žaloba byla nepochybně podána po uplynutí obou z uvedených lhůt, tedy jak subjektivní, tak objektivní. Byla tak podána opožděně, a jeví se proto zjevně neúspěšnou. Také z toho důvodu nemůže být žalobcům osvobození od soudního poplatku přiznáno.“

Na těchto svých závěrech nemá krajský soud co měnit. Zvláště poté, co kasační stížnost žalobců proti citovanému usnesení Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 16. 2. 2017, č. j. 9 As 308/2016-35, zamítl. Pokud jde o problematiku zjevné neúspěšnosti podané žaloby, Nejvyšší správní soud v odůvodnění svého rozsudku konstatoval:

„[17] Druhým důvodem pro zamítnutí žádosti bylo to, že krajský soud zhodnotil podanou žalobu jako zjevně neúspěšnou. Opřel se o závěr, že byla podána opožděně.

[18] Ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s. stanovuje, že za situace, kdy soud dospěje k závěru, že návrh nemůže být zjevně úspěšný, žádost o osvobození od soudních poplatků zamítne. Pojem „zjevně neúspěšný návrh“ není v zákoně blíže upřesněn. Nejvyšší správní soud však ve své judikatuře dovodil, že zjevná neúspěšnost návrhu by měla být zjiřitelná bez pochyb, měla by být nesporná a naprosto jednoznačná bez toho, aby bylo nutné provádět dokazování. Takovým „zjevně neúspěšným návrhem“ může být např. opožděně podaná žaloba či kasační stížnost, návrh na

prominutí zmeškání zákonné lhůty, kterou nelze prominout, nebo návrh, který je výslovně vyloučen z meritorního přezkoumání (viz např. rozsudky kasačního soudu ze dne 24. 3. 2006, č. j. 4 Ads 19/2005 – 105, publ. pod č. 909/2006 Sb. NSS, ze dne 10. 9. 2008, č. j. 9 As 97/2007 – 29, nebo ze dne 29. 6. 2011, č. j. 1 As 51/2011 - 135).

[19] Opožděně podaná žaloba je zjevně neúspěšná, což je důvodem pro zamítnutí žádosti o osvobození od soudních poplatků. K tomuto je nutno také uvést, že § 84 odst. 2 s. ř. s., nepřipouští prominutí zmeškání lhůty. Z uvedených ustanovení plyne, že opožděnost podání žaloby nebylo možné prominout, a že podaná žaloba byla zjevně neúspěšná, spolu s ní tedy i žádost, kterou krajský soud správně, v souladu se zákonem, zamítl.

[20] K námitce týkající se toho, že by jim měla být poskytnuta nová lhůta pro podání žaloby, ke které by je soud vyzval, je potřeba uvést, že není možné stanovovat jakoukoliv novou lhůtu, a to ani v případě, že by stěžovatelům objektivně bránila některá překážka žalobu ve lhůtě podat. Lhůta k podání žaloby je zákonem stanovena v § 84 odst. 1 s. ř. s. a činí dva měsíce, přičemž ji není možné dle odst. 2 téhož ustanovení prominout. Situaci, že by v daném případě ze zdravotních důvodů byla lhůta prodloužena, proto není možné připustit. Uplynutí takto stanovené zákonné lhůty nelze, s ohledem na právní jistotu, prominout ani, pokud by v tom skutečně bránilo onemocnění účastníka, které nicméně opět nebylo jakkoliv doloženo.

[21] Námitku dále se zhoršujícího se zdravotního stavu žalobce a) nebyl Nejvyšší správní soud oprávněn posuzovat. Podle § 102 s. ř. s. je kasační stížnost opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu. Kasační soud proto přezkoumává správnost závěrů pravomocného rozhodnutí krajského soudu a nemůže přihlížet k okolnostem, které by možná mohly být podstatné, pokud by rozhodnutí krajského soudu ještě vydáno nebylo. Navíc Nejvyšší správní soud upozorňuje, že toto tvrzení stěžovatelů zůstalo opět ve zcela obecné a nepodložené rovině.

[22] Nejvyššímu správnímu soudu nezbyvá než konstatovat, že oba důvody k zamítnutí žádosti o osvobození od soudního poplatku obstály. Každý z nich by pro závěr krajského soudu postačoval sám o sobě.“

Pro úplnost musí krajský soud ještě dodat, že po právní moci shora citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu (9. 3. 2017) učinili žalobci další dvě podání doručená zdejšímu soudu 20. 3. 2017. Prvé z nich bylo označeno jako „Žádost o osvobození od soudních poplatků č. 2“, druhé pak „Nebezpečné okolnosti znemožňující zaplacení soudního poplatku“. Podstatou obou podání bylo podrobné líčení žalobců o domnělých příkořích, která jim byla činěna v jiných řízeních i v občanském životě ze strany různých subjektů, částečný popis svých osobních, majetkových a výdělkových poměrů (ne vždy zcela srozumitelný a jasný), a znovu požádali o osvobození od soudních poplatků.

Za shora popsané skutkové a právní situace je však krajský soud toho názoru, že o této nové žádosti žalobců není na místě rozhodovat, neboť by to bylo pro

posouzení dané věci zcela nadbytečné a nevýznamné. Stejně tak není povinností soudu žalobce k zaplacení soudních poplatků vyzývat. Žaloba totiž nemůže být ze shora uvedeného důvodu, tedy pro svoji zřejmou opožděnost, úspěšná.

Krajský soud opakuje, že podanou zásahovou žalobou se žalobci domáhají toho, aby soud deklaroval nezákonnost zásahu spočívajícího v odpojení rodinného domu čp. 629 v katastrálním území Horní Rokytnice od veřejného kanalizačního řádu, které měl provést žalovaný dne 13. 3. 2014. V návaznosti na to má krajský soud zakázat žalovanému pokračovat v porušování práv žalobců a přikázat mu, aby ve stanovené lhůtě upustil „od zásahů před nebo během jeho činnosti konané v rámci výkonu veřejné moci a aby v téže lhůtě zaslal stejnopis úředního záznamu osvědčujícího, že se tak stalo“.

Zásahová žaloba byla doručena krajskému soudu dne 14. 9. 2016. Tedy nepochybně po uplynutí subjektivní i objektivní lhůty, které jsou k jejímu podání stanoveny v § 84 odst. 1 s. ř. s. (viz shora). Krajský soud tedy nemá jinou možnost, než žalobu dle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítnout, protože byla podána opožděně.

I kdyby teoreticky bylo žalobcům osvobození od soudních poplatků přiznáno, nemělo by to žádný relevantní dopad na shora uvedený právní závěr a procesní vyústění tohoto soudního sporu. Totéž platí pro teoretickou situaci, kdyby stanovené soudní poplatky za podání žaloby žalobci zaplatili (v takovém případě by po odmítnutí žaloby byly žalobcům zaplacené soudní poplatky stejně vráceny dle § 10 odst. 3 poslední věty zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů).

Ohledně nákladů řízení postupoval krajský soud s odkazem na § 60 odst. 3 s. ř. s., dle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti

němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 22. březen 2017

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu